

UDC 611.778: 616.594.1

Structure Of Skin Of Hairy Department Of Head Of Men At Androgenic Defluxion
Kostilenko YU.P., Tikhonova O.A.

Summary. In the process of androgenic pelade degradation undergo foremost intradermal hair follicles which of hair bags is in. In the reticulated layer of dermal substituted for degrading hair follicles. Complete loss of hairs at an androgenic defluxion, results in reorganization of skin of hairy department of head, which is expressed in a substitution in the hypodermis of loose fibred connecting fabric fatty fabric, vast excrescence in all of layers of skin of blood vessels which the venous prevail among, and also, in the considerable increase of concentration of oil-glands in the reticulated layer of dermal. In spite of complete loss of hairs at an androgenic pelade, germinal epithelial elements, being sources formations of thin (abortive) hairsprings array patterns of which, are saved in the skin of hairy department of head, hidden in the layer of oil-glands.

Key words: derma, hypodermis, hair follicle, abortive hairs, aggregate hair follicles.

Стаття надійшла 2.03.2011 р.

УДК 619: 611. 651: 636. 22

Т.Ф. Кот

МІКРОСКОПІЧНА БУДОВА ТА МОРФОМЕТРИЧНІ ПОКАЗНИКИ МАТКОВО-ПІХВОВОГО З'ЄДНАННЯ ЯЙЦЕПРОВОДУ КУРЕЙ

Житомирський національний аграрно-екологічний університет (м. Житомир)

Робота є фрагментом комплексної наукової тематики кафедри анатомії і гістології факультету ветеринарної медицини Житомирського національного аграрно-екологічного університету «Вплив несприятливих чинників зовнішнього середовища на організм тварин», номер державної реєстрації – 0109U007544. Авторка статті виконувала розділ «Гістогенез органів і тканин у клінічно здорових тварин».

Вступ. Яйцепровід є важливим органом репродуктивної системи птахів, в якому відбувається запліднення яйцеклітини, утворення її третинних оболонок і депонування сперміїв [1]. За морфологічними ознаками у яйцепроводі статевозрілих птахів розрізняють лійку, білковий віddіл, перешийок, матку і піхву. Враховуючи більш детальну будову слизової оболонки, виділяють перехідну ділянку між маткою і піхвою – матково-піхвове з'єднання. Його функція пов'язана з процесами депонування сперматозоїдів у яйцепроводі птахів. Робіт з вивчення морфологічних особливостей матково-піхвового з'єднання в межах фізіологічної норми мало [1, 2].

Тому **метою роботи** було встановити мікроскопічну будову і морфометричні показники матково-піхвового з'єднання яйцепроводу курей в період яйцекладки.

Об'єкт і методи дослідження. Яйцепровід відбирали від курей кроса «Хайсекс» віком 180 діб (n=6). Для гістологічних досліджень шматочки матково-піхвового з'єднання фіксували в 10 % водному розчині нейтрального формаліну з наступною заливкою в парафін [3]. Надалі виготовляли серійні парафінові зразки з наступним фарбуванням гематоксиліном і еозином. Одержані цифрові дані обробляли статистично за допомогою персонального комп'ютера із використанням програми «Microsoft Excel».

Результати досліджень та їх обговорення. Проведеними дослідженнями встановлено, що в курей матково-піхвове з'єднання має довжину $3,2 \pm 0,3$ см. Воно утворене трьома коловими складками, які нечітко виражені, особливо друга і третя. У формуванні складок бере участь як коловий, так і поздовжній шар м'язової оболонки, що підтверджує дані [2].

Слизова оболонка матково-піхвового з'єднання покрита одношаровим багаторядним миготливим епітелієм. Всі епітеліоцити цього епітелію (війчасті, келихоподібні, вставні) досягають базальної мембрани. В товщі слизової оболонки містяться перехідні й сім'янокопичуючі залози. Перші знаходяться у власній пластинці краніальної складки, другі – між другою і третьою складками. Слизова оболонка в ділянках локалізації цих залоз відрізняється формою складок, структурними особливостями поверхневого епітелію і власної пластинки.

Перехідні залози є простими трубчастими розгалуженими залозами. Їхній зовнішній діаметр складає $28,86 \pm 1,64$

мкм. Кінцеві відділи залоз утворені 10-12 гландулоцитами, висота яких складає $6,8 \pm 0,58$ мкм. Ядра гландулоцитів округлої форми, зміщені до базальної мембрани; цитоплазма світла і містить дрібну оксифільну зернистість. В зоні розміщення перехідних залоз складки слизової оболонки вузькі, гострокінцеві, галузисті. Висота поверхневого епітелію складає $31,05 \pm 2,14$ мкм. Форма ядер келихоподібних клітин – овальна, а війчастих – витягнута. Власна пластинка товщиною 1902,3 $\pm$ 341,13 мкм, утворена щільною волокнистою сполучною тканиною, в якій містяться еластичні та колагенові волокна. Останні знаходяться локально, переважно в поверхневому шарі власної пластинки і проникають углиб складок.

Сім'янокопичуючі залози є простими трубчастими розгалуженими залозами, які розміщені рідше, ніж перехідні залози. Кінцеві відділи сім'янокопичуючих залоз утворені 20-22 гландулоцитами, зовнішній діаметр залоз складає $45,33 \pm 3,08$ мкм, а висота гландулоцитів – $14,56 \pm 1,63$ мкм. У просвіті секреторних відділів залоз виявлені сперматозоїди. Деякі автори [1, 2] вважають, що секрет залоз матково-піхвового з'єднання забезпечує підтримання життєздатності сперматозоїдів. В зоні розміщення сім'янокопичуючих залоз складки слизової оболонки більш великі, висота покривного епітелію складає $23,60 \pm 1,95$ мкм. Власна пластинка містить багато клітинних елементів, серед яких переважають лімфоцити і плазмоцити. Іноді виявляються дифузні лімфоїдні утворення, що мігрують в стінку залоз на різну глибину.

М'язова оболонка матково-піхвового з'єднання добре розвинена, товщиною $160,7 \pm 8,90$ мкм. Вона складається з поздовжнього і колового шарів гладких м'язових клітин. Коловий шар більш компактний, пучки міоцитів товсті, короткі, тісно прилягають один до одного. Між коловим і поздовжнім шарами містяться сполучнотканинні прошарки з кровонесними судинами різного діаметру. Серозна оболонка матково-піхвового з'єднання представлена сполучнотканинною основою і шаром мезотеліальних клітин.

Висновки.

1. Матково-піхвове з'єднання яйцепроводу курей утворене трьома коловими складками, у власній пластинці слизової оболонки яких містяться залози двох типів: перехідні та сім'янокопичуючі.

2. Слизова оболонка в ділянках розміщення перехідних і сім'янокопичуючих залоз відрізняється формою складок, структурними особливостями поверхневого епітелію і власної пластинки.

Перспективи подальших досліджень. Ми плануємо дослідити будову матково-піхвового з'єднання яйцепроводу курей на клітинному рівні.

МОРФОЛОГІЯ

Список літератури

- Бондаренко О.Є. Вікова морфофункциональна характеристика яйцепроводу гусей: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. вет. наук.: спец. 16.00.02 «Патологія, онкологія і морфологія тварин» / О.Є. Бондаренко. – Харків, 2000. – 18 с.
- Жигалова О.Є. Морфофункциональна характеристика яйцепроводу індичок в постнатальному періоді онтогенезу: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. вет. наук.: спец. 16.00.02 «Патологія, онкологія і морфологія тварин» / О.Є. Жигалова. – Харків, 1998. – 18 с.
- Горальський Л.П. Основи гістологічної техніки і морфофункциональні методи досліджень у нормі та при патології / Горальський Л.П., Хомич В.Т., Кононський О.І. – Житомир: Полісся, 2005. – 288 с.

УДК 619: 611. 651: 636. 22

МІКРОСКОПІЧНА БУДОВА ТА МОРФОМЕТРИЧНІ ПОКАЗНИКИ МАТКОВО-ПІХВОВОГО З'ЄДНАННЯ ЯЙЦЕПРОВОДУ КУРЕЙ

Т.Ф. Кот

Резюме. Проведені морфологічні і гістологічні дослідження матково-піхвового з'єднання яйцепроводу курей віком 180 діб. Встановлені особливості структурної організації слизової і м'язової оболонок матково-піхвового з'єднання. Представлені морфометричні показники залоз матково-піхвового з'єднання. Параметри морфометрії гістоструктур матково-піхвового з'єднання клінічно здорових курей слід використовувати в якості показників норми при діагностиці захворювань яйцепроводу.

Ключові слова: кури, яйцепровід, матково-піхвове з'єднання, морфологічні дослідження, слизова оболонка, залози.

УДК 619: 611. 651: 636. 22

МИКРОСКОПИЧЕСКОЕ СТРОЕНИЯ И МОРФОМЕТРИЧЕСКИЕ ПОКАЗАТЕЛИ МАТОЧНО-ВЛАГАЛИЩНОГО СОЕДИНЕНИЯ ЯЙЦЕВОДА КУР

Кот Т.Ф.

Резюме. Проведены морфологические и гистологические исследования маточно-влагалищного соединения яйцевода кур 180 суточного возраста. Установлены особенности структурной организации слизистой и мышечной оболочек маточно-влагалищного соединения. Представлены морфометрические показатели желез слизистой оболочки маточно-влагалищного соединения. Параметры морфометрии гистоструктур маточно-влагалищного соединения клинически здоровых кур следует использовать в качестве показателей нормы при диагностике заболеваний яйцевода.

Ключевые слова: куры, яйцевод, маточно-влагалищное соединение, морфологические исследования, слизистая оболочка, железы.

UDC 619: 611. 651: 636. 22

MICROSCOPIC CONSTRUCTION AND INDEXES OF THE UTERUS VAGINEA JUNCTION OF OVIDUCT HENS

Kot T.F.

Summary. The morphological and histological researches of the uterus vaginea junction oviduct of hens at the age of 180 day were conducted. The features of structural organization of mucosa and muscularis tunicas of the uterus vaginea junction oviduct were examined as well. The morphometrical indexes of glands mucosa tunica of the uterus vaginea junction oviduct are represented. The morphometrical parameters of histostructure uterus vaginea junction of clinically healthy hens are suggested to use as normal parameters in case of diagnostics of the disease of oviduct.

Key words: hens, oviduct, uterus vaginea junction, morphometrics researches, tunica mucosa, glands.

Стаття надійшла 12.03.2011 р.

УДК 611.12: 611.013. 8:572.7

B.B. Кошарный, Л.В. Абдул-Оглы, И.А. Демьяненко, Е.С. Снисар.

МОРФОГЕНЕТИЧЕСКИЕ ПАРАЛЛЕЛИ РАЗВИТИЯ СЕРДЦА И ПЛАЦЕНТЫ В НОРМЕ И ФОРМИРОВАНИЕ ПОРОКОВ РАЗВИТИЯ СЕРДЦА ПРИ НАРУШЕНИИ ФОРМИРОВАНИЯ ПЛАЦЕНТЫ

Днепропетровская государственная медицинская академия (г. Днепропетровск)

Исследование является фрагментом плановой научной работы кафедры анатомии человека Днепропетровской государственной медицинской академии: «Морфогенез сердца и судин при экспериментальных вмешательствах» (номер государственной регистрации 0106U12193).

Вступление. Среди причин акушерской патологии, которые приводят к нарушению функционального состояния, развития и роста плода, патологии сердечно – сосудистой системы и формированию пороков развития сердца, имеют место морфологические изменения плаценты [1, 2, 3]. Доказано, что зародыш человека наиболее чувствителен к любым повреждающим факторам в первые дни и недели его внутриутробного развития, когда происходит формирование ранней плаценты - структурной основы взаимодействий между матерью, эмбрионом и плодом [5, 7]. Морфофункциональная характеристика тканей эмбриона и плода при развитии плаценты в норме и при её нарушении в ранние сроки гестации дает основание считать, что различные условия внутриутробного

развития оказывают влияние на темп и характер созревания тканей и изменения в них, особенно в сердце [4, 6].

Целью данного исследования явились установление закономерностей и проведение параллелей в развитии ранней плаценты и клапанного аппарата сердца человека в пренатальном онтогенезе в норме и при нарушении формирования плаценты.

Объект и методы исследования. Материалом исследования послужили 180 сердец и 180 плацент эмбрионов, плодов человека.

Для достижения поставленных целей нами использовались комплекс адекватных методик, среди которых современными являются: иммуногистохимические исследования на выявление антигенов пролиферации, сосудистого эндотелия; лектиноhistохимические исследования на выявление рецепторов лектинов адгезии и миграции.

Результаты исследований и их обсуждение. В образовании плаценты принимают участие хорион зародыша и слизистая оболочка матки. Соответственно этому, в